

ELŐTERJESZTÉS
a Képviselő-testület

Táj 01/KT-13

2023. év február hónap 23. napján tartandó ülésére

Előterjesztés tárgya: Tájékoztatás Budapest XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre 2022. évi környezetvédelmi állapotáról

Összeállító:

Név	Tisztség	Aláírás
Nikiser Ágnes	osztályvezető (FFF)	
Pórfia Katalin	főosztályvezető (FFF)	

Egyeztetve (Polgármesteri Hivatal):

Név	Tisztség	Aláírás

Az előterjesztés összhangban van a jogszabályokkal:

Név	Tisztség	Aláírás
Telekné dr. Bacsoni Rita	osztályvezető (JTP)	
dr. Kóródi-Juhász Zsolt	főosztályvezető (JTP)	

Pénzügyi, gazdasági szempontból ellenőrizte:

Név	Tisztség	Aláírás
Kékesi Mónika	főosztályvezető (GFO)	

Jegyzői törvényességi ellenőrzés:

Név	Tisztség	Aláírás
dr. Ronyecz Róbert	jegyző	

Tájékoztatva:

Név	Tisztség	Aláírás
Kassai Dániel	tanácsnok	

Előterjesztő:

Név	Tisztség	Aláírás
Petrovai László	alpolgármester	

Tárgyalja: TFFB**Javasolt meghívott: -**A határozati javaslat elfogadásához minősített többség szükséges / nem szükséges*Az előterjesztés zárt kezelését kérjük / nem kérjük*

nyilvános ülés / zárt ülés*		
Mötv. 46. § (2) bekezdés a)	46. § (2) bekezdés b)	46. § (2) bekezdés c)
egyszerű többség / minősített többség*		
Kt. SZMSZ 49. § (1-17.)	egyéb jogszabály:	
hatáskör jogalapja		
Kt. SZMSZ .....§ ..... bekezdés	egyéb jogszabály: A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 46. § (1) bek. e) pontja	
* megfelelő rész aláhúzandó		

Tisztelt Képviselő-testület!

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 46. § (1) bekezdés e) pontja alapján a kerület környezetvédelmi állapotáról az alábbi tájékoztatást adom:

Zöldfelületek fenntartása, felújítása

Budapest XVIII. kerületében a fasori állomány vegyes, egységes, azonos korú és fajú fák álló fasor nagyon kevés van (Rudawszky utca, fiatal korai juhar fasora). Kiemelkedő a kertvárosias lakóterületek – különösen az egykori tisztviselőtelepek – útsorfáinak faállománya. Szerkezeti jelentőségű, településkép védelmi szempontból jelentős fasorok a kerületben az Üllői út, a Ferihegyi repülőtérre vezető út, a Királyhágó utca, a Nemes utca, a Városház utca, a Thököly út, a Cziffra György út és a Margó Tivadar utca fasorai.

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat) kezelésében lévő zöldterületek, parkok fenntartása a Városgazda XVIII. kerület Nonprofit Zrt. feladata.

A fák gondozása, a balesetveszély elhárítása jelentős költséget igényel. A 2022. évben az ütemterv szerinti zöldfelület-fenntartási munkálatok végzése mellett mintegy 200 közterületi fa esetében vizsgálta az Önkormányzat soron kívül a fa egészségi állapotából eredő szükségszerű munkálatok, fakivágások szükségességét, a kivágott fák pótlása, ifjítása folyamatosan történik, amelyet a lakosság bevonásával – *Ültess fát kerületünknek* –, pályázat meghirdetése keretében is igyekszünk elősegíteni.

Fentiek alapján a 2022. évben közel 389 db közterületi fa telepítése történt meg az őszi-téli telepítési időszakban. A faültetések kétharmada a lakosság aktív közreműködésével történt pályázat eredményeképpen ültetett előnevelt fák telepítéséből, egyharmada pedig a közterületen élet- egészség- és vagyónvédelmi okokból kivágott fák pótlásából, továbbá a kerületi lakosság által kérelmezett – és jóváhagyott – fakivágást követő pótlási kötelezettség teljesítéséből áll össze. Egyesületek és kerületi vállalkozások részvételével és költségére a Kossuth tér faállománya is sikeresen gyarapodott az év folyamán.

Az Önkormányzat Képviselő-testülete az Önkormányzat közigazgatási területének egészséges, tiszta, esztétikus képének kialakítása, fenntartása, védelme, az ember és környezete harmonikus kapcsolatának kialakítása, a környezet elemeinek és folyamatainak védelme, a fenntartható fejlődés környezeti feltételeinek biztosítása, valamint a zöld felületek és fák védelme céljából alkotta meg a helyi környezet védelméről, a közterületek, ingatlanok, település tisztaságáról és a fák védelméről szóló 28/2012. (VI. 07.) önkormányzati rendeletet (a továbbiakban: Rendelet). A megváltozó klimatikus körülményekhez való alkalmazkodás, a fenntarthatóság jegyében a növény és a madárállomány határozottabb védelme, a lakosság környezettudatos szemléletének elősegítése érdekében fontos, hogy az Önkormányzat hatékony intézkedéseket vezessen be preventív megoldások alkalmazásával a kerületben.

A környezetünk állapotát érintő negatív változások az elmúlt időszakban felgyorsultak, amelyre az Önkormányzatnak is reagálnia kellett. Erre tekintettel indokolt volt a Rendeletet oly módon kiegészíteni, hogy az a nem közterületi ingatlanokon lévő fák kivágására és pótlására is tartalmazzon előírásokat a környezettudatos szemlélet és a klímavédelem előtérbe kerülése, valamint a kerület zöldövezeti jellegének megőrzése, fejlesztésének elősegítése végett, a kerület lakosságának egészségesebb életkörülményei szem előtt tartásával és a madarak vegetációs időszakal egybeeső fészkelési időszakára is figyelemmel.

Fentiek alapján a Rendelet oly módon került kiegészítésre, hogy 2022. október 28. napjától a nem közterületi ingatlanokon (magáningatlanokon) lévő fák kivágására és pótlására is tartalmazzon előírásokat.

Idén is számos beruházás és fejlesztés történt kerületünkben, mint pl. a Hargita téren felújításra került csúszdává. A Kertvárosi felújítási program keretében az Alacsikai lakótelepen található játszótérre, a Barcika téri játszótérre és a Szemere téri játszótérre napvitorla került kihelyezésre. A Tátrafüred téri játszótérre új játszóeszköz, pírutt körforgó került kihelyezésre, a Pöstény téri park sakkasztallal, pingpong asztallal és egy teqball asztallal bővült.

Megújult a Hétszínvirág Tagóvoda udvara, a korábbi, kavicsos udvart füvesítették, mostantól zöld környezetben játszhatnak a gyerekek. A füvesítéssel párhuzamosan új és teljesen felújított szabadtéri játszóeszközökkel is gazdagodott az intézmény.

Megújult a Gölle utcai játszótér, amelynek keretében 4 db játszóeszköz telepítése (hét tornyú vár csúszdával, mászókombináció, fészekhinta kagylóüléssel, körtrambulin), gumiburkolatú ütőcsillapítás kialakítása és területrendezési munkálatok történtek. A játszóhelyen a gumiborítás alatti felületet is időtállóvá tették, betonréteg gondoskodik a tartósságáról. A Havanna utca 54-62. szám alatti területen egy hasonló beruházás valósult meg.

2022. tavaszán folytatódta a Martinovics tér környezetrendezési munkálatai. A tér ünnepélyes átadása 2022. március 26. napján volt.

A kerület közterületein és intézményeiben összesen 104 db játszótér, 17 db szabadtéri sportpálya, 7 db fitnesspark, 9 db streetwork out pálya és 3 db futópálya található, amelyek folyamatos fenntartása, illetve szükség szerinti felújítása nagyban befolyásolja parkjaink esztétikai és rekreációs értékét.

2022. decemberében új kutyafuttatót létesítettünk a Bókay-gödörben lévő játszótér melletti területen, amelyben kutya agility eszközök és egy ivókút is elhelyezésre került, így a kerületben élők rekreációs, szabadidős tevékenységét immár 12 db bekerített kutyafuttató is támogatja.

Az intézmények területén, valamint a közterületen lévő játszóeszközök szabványosítási munkálatai a játszótéri eszközök biztonságosságáról szóló 78/2003. (XI. 27.) GKM rendelet előírásai szerint, a játszóeszközök, játszótérek üzemeltetéséhez elengedhetetlenül szükségesek, a 2021. évtől kezdődően 3 évente kötelezően ellátandó feladatok részét képezik.

2022-ben közterületi játszótereink közül felújítási munkálatokkal érintett eszközök az Ajtony-Alpár utcai játszótér, a Martinovics téri játszótér, a Csontváry Kosztka Tivadar utca 50-58. számú épületek előtti játszótér, a Pöstény téri játszótér, a Bókay gödör játszótér és a Havanna

utca 54-64. számú épületek mögötti játszóterek játszóeszközei voltak. Az intézményi játszóterek, játszóeszközök közül a BP18 Egyesített Óvoda Kisvackor tagóvoda, a BP18 Egyesített Óvoda Kőlyökmackó Tagóvoda, a BP18 Egyesített Óvoda Nyitnikék Tagóvoda, a BP18 Egyesített Óvoda Hétszínvirág Tagóvoda, a BP18 Egyesített Óvoda Napraforgó Tagóvoda, a BP18 Egyesített Óvoda Lurkó Liget Tagóvoda és az Egyesített Bölcsődék Hétszínvirág Bölcsőde területén történtek felújítási munkálatok.

A szabványosítási eljárás során feltárt, ellenőrzési jegyzőkönyvekben rögzített hiányosságok javításának, teljesítésének elvégzési határideje a következő szabványosítási időszak kezdetéig megtörténik. A szabványosítási munkálatokat folyamatában, minden évben vállalkozási szerződés keretében a Városgazda XVIII. kerület Nonprofit Zrt. végzi.

2022-ben a közterületi területrészekon lévő sportpályák felújítási és javítási feladatait közül munkálatokkal érintett területek voltak a Vásáros téri, a Nyárfás soron lévő, a Nefelejcs utcában, a Kele utcában, a Csontváry Kosztka Tivadar utca 14. számon, a Csontváry Kosztka Tivadar utca 50. számon, a Csontváry Kosztka Tivadar utca és Kolozsvári utca sarkán lévő, a Havanna utca 1. számon és a Havanna utca 19-25. számú területeken található sportpályákon.

Vízgazdálkodás

Balázs-tó

2019. évben az Önkormányzat kérelmezte az 1183 Budapest, Vajk utca 8. számon elhelyezkedő, vízjogi üzemeltetési engedéllyel nem rendelkező Balázs-tó vízjogi fennmaradási engedélyének megadását a Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság Katasztrófavédelmi Hatósági Osztályánál, mint illetékes vízügyi hatóságnál (a továbbiakban: Hatóság), amely engedélyt 2029. március 31. napjáig a Hatóság megadta.

A Hatóság az Önkormányzatot, mint a Budapest, XVIII. kerület Balázs-tó (1183 Budapest, Vajk u. 8. – hrsz.: 153515/2) tulajdonosát a tó üzemeltetésére vonatkozóan a megadott vízjogi fennmaradási engedélyében bizonyos üzemeltetési feladatok, vizsgálatok meghatározott időszakonkénti elvégzésére kötelezte.

Az engedélyben foglalt üzemeltetési előírások szerinti vizsgálatokat az Önkormányzat évente, így 2021. és 2022. évben is elvégezte. A 2021. évi adatok összefoglaló dokumentáció formájában 2022. márciusában a Hatóság részére benyújtásra kerültek, a 2022. évi adatok hatóság részére történő benyújtásának határideje: 2023. március 31.

Az eredmények alapján a Hatóság által meghatározott szennyezőanyag-komponensek koncentráció értékei a jogszabályban meghatározott szennyezettségi határérték alattiak voltak, a tó vízminősége az engedélyben foglaltaknak megfelel.

Brenner Park – Büdi-tó (Nyugati-tó)

A Brenner Park területén lévő Nyugati-tó is rendelkezik vízjogi engedéllyel, az abban foglalt hatósági előírások szerinti vizsgálatok elvégzése két évente kötelezően elvégzendő feladatot jelent az Önkormányzat számára. A tó jogszabályok szerinti, aktuális két éves ciklusra vonatkozó vízminőségének vizsgálati dokumentációját az Önkormányzat a Vízügyi Hatóság részére összefoglaló üzemeltetési jelentés formájában 2022. márciusában benyújtotta.

2022. évben is elvégzésre került - a Fővárosi Településtudományi és Környezetvédelmi Kft. által küldött adatok feldolgozását követően *Magyarország települési szennyvíz-elvezetési és tisztítási helyzetét nyilvántartó Településsoros Jegyzékről és Tájékoztató Jegyzékről, valamint a szennyvíz-elvezetési agglomerációk lehatárolásáról* szóló 379/2015. (XII. 08.) Korm. rendelet előírásai szerinti szennyvíz településsoros adatszolgáltatás. A 2022. március 31. napjáig feldolgozott adatok alapján látható, hogy míg a 2020. évben a teljes kerületre vonatkozóan a kötelező közszolgáltatásként igénybe veendő közcsatornára történő csatlakozás 1923 db ingatlan esetében nem teljesült, addig a 2021. évi adatok szerint ez a szám 1815 db ingatlanra csökkent. A 2022. évi adatok 2023. márciusáig kerülnek feldolgozásra.

Környezettudatos vízhasználat

A nagy kiterjedésű kerületi zöldfelületeink öntözése során nagy hangsúlyt fektetünk a felszíni és felszín alatti vizeink környezettudatos használatára, így célunk a parki öntözőhálózatok esetén a vezetékes ivóvíz felhasználásának fokozatos kiváltása fűrt talajvíz-kutakkal biztosított öntözővíz célú talajvíz használatával.

Jelenleg a kerületben 6 helyszínen biztosítja fűrt talajvízkút a vízhasználatot, ezek a következők:

A Kossuth Lajos tér és a Hősök tere öntözővíz-hálózat üzemeltetése, a Thököly úti sportpályák és a Gerely utcai sportpálya öntözése, a Vilmos Endre Sportcentrum uszoda, a Bókay-kert Park uszoda üzemeltetése.

Vízgazdálkodási hatósági eljárások

Vízgazdálkodási hatósági eljárások az előző évekhez hasonlóan 2022-ben is döntően kerti öntözési céllal létesítendő fűrt kút engedélyeztetése tárgyában indultak, különös tekintettel a korábbiakban létesült, engedéllyel nem rendelkező kutak fennmaradási engedélyeztetésére vonatkozóan. A *vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 76/1996. (V.22.) Korm. rendeletben foglaltak szerint* a helyi vízgazdálkodási hatóság az engedélyezési hatáskörébe tartozó vízellátási mélyekről nyilvántartást vezet, amely adatbázist minden évben megküldi a vízügyi igazgatóságnak.

A nyilvántartás szerint 2022. évben a kerületben engedéllyel rendelkező új és meglévő, ásott és fűrt kutak száma összesen 342 db, a 2022. évben engedélyezett kutak száma 13 db.

Köztisztaság, hulladékgazdálkodás, parlafű mentesítés

A köztisztaság fenntartására, gyommentesítési feladatok végzésére vonatkozóan a fő irányelvek tekintetében a *főváros köztisztaságáról szóló 48/1994. (VIII. 1.) Főv. Kgy. rendelet, az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény, valamint a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény* ad szabályozási hátteret.

A kerületben jellemzően a szelektív hulladékgyűjtő szigetek környezetében, valamint a lakóövezetek peremterületein, mezőgazdasági használatban lévő területek, erdős területek, illetve nem lakott, elhagyatott ingatlanok környezetében történik *illegális hulladéklerakás*. A közterületi, önkormányzati tulajdonban lévő területeken észlelt illegális hulladékot a Városgazda XVIII. kerület Nonprofit Zrt. 48 órán belül elszállítja.

A főbb illegális hulladéklerakó-helyek környezetében tiltó táblákkal és térfigyelő kamerák kihelyezésével igyekszünk a nem rendeltetésszerű hulladék elhelyezést megakadályozni.

A kamerák a nap 24 órájában rögzítik a felvételeket, amelyeket az Önkormányzat Polgármesteri Hivatala Közterület-felügyeleti Osztályának munkatársai a kerületi Rendőrkapitányság munkatársaival közösen folyamatosan ellenőriznek.

A kerületben jelenleg 3 db *hulladékgyűjtő sziget* működik, amelyek üzemeltetését a BKM FKF végzi. A szigetek a Martinovics-téren, a Havanna utca 2. számmal szemben (Hong Kong áruház parkolójában), és a Reményik Sándor utca - Tóth Árpád utca (Lőrinci Temető előtt) kereszteződésében találhatóak. Ezek a hulladékgyűjtő szigetek teljes szigetek, ami azt jelenti, hogy papír, műanyag és fém, színes és fehér üveg gyűjtésére van itt lehetőség.

A Budapesten működő szigetek listája az alábbi linken elérhető: <https://www.fkf.hu/fovarosban-uzemelo-szelektiv-gyujtoszigetek-listaja>

Kerületünkben jelenleg a BKM Budapesti Közművek Nonprofit Zrt., FKF Hulladékgazdálkodási Divíziója és az FKF Köztisztasági Divíziója (a továbbiakban: BKM FKF) által üzemeltetett 3 db hulladékgyűjtő udvar működik (Besence utca 1/a., Jegenye fasor 15. és az Ipacsfa utca 14.), ahol a lakosság leadhatja a szelektíven gyűjtött hulladékot. A hulladékudvarokban bizonyos elkülönítetten gyűjtött veszélyes, speciális kezelést igénylő,

valamint csomagolási hulladékfajtákat fogadnak. A hulladékudvarok csak hulladék fajtánként különválogatott, nem szennyezett hulladékokat vesznek át. Az alábbi linken az összes információ elérhető a nyitvatartásról és a leadható hulladékfajtákról: <https://www.fkf.hu/jelenleg-nyitva-tarto-vagy-hamarosan-megnyito-hulladekudvarok-elerhetosegei-nyitvatartasa-es-egyeb-fontos-informaciok>

A BKM FKF által üzemeltetett Szemléletformáló és Újrahasználati Központban (1186 Budapest, Besence utca 1/a.) a környezettudatos lakosság aktív részvételét várják, ahol hulladékudvar, újrahasználati központ és oktatóterem, valamint tanösvény és játszótér került kialakításra.

2022. évben a Fővárosi Közterület-fenntartó Zrt. által lebonyolításra kerülő éves lomtalanítással egy időben (2022. november 12-én) került meghirdetésre az Önkormányzat szervezésében lebonyolításra kerülő *lakossági veszélyeshulladék-gyűjtési akció*, amelynek keretében az alábbi helyeken került gyűjtésre a hulladék: Üllői út – Vág utca sarka, Rudawiszky tér, Nagykőrösi út – Szálfa utca sarka, vasúti átjáró melletti murvás terület, Bókay-kert bejáratával szemközti terület, Martinovics tér. Tekintettel arra, hogy a BKM FKF Zrt. az idei évben nem biztosított a veszélyes hulladékok gyűjtésére és elszállítására lehetőséget, önkormányzatunk akciója rendkívüli népszerűségnek örvendett, az összegyűjtött veszélyes hulladék mennyisége 47.765 kg volt.

Megemelkedett *parlagfű-terheltség* kerületünkben leginkább az építési beruházással érintett területrészekben tapasztalható, ezen – átmeneti – időszakban tehát ezeken a területeken a megelőzés a leghatékonyabb mentesítési megoldás, amely feladatot azonban csak a lakosság aktív részvételével lehet hatékonyan és eredményesen véghez vinni.

Az illegális hulladéklerakás felszámolása, visszaszorítása, valamint a parlagfű-szennyezettség csökkentése, illetve megelőzése tekintetében sikeresen együttműködünk a Budapesti Temetkezési Intézet Zrt.-vel, a Pilisi Parkerdő Zrt.-vel, valamint a MÁV Zrt.-vel.

A közterületen elhagyott állati tetemek elszállíttatása lakossági jelzések alapján – szerződéses keretek között – egész évben folyamatos, 2022. évtől már a magáningatlanokon elhullott állatok esetében is.

Ugyancsak szerződéses keretek között zajlanak minden évben, így 2022-ben is a közterületi növényvédelmi munkálatok, a károsítók elleni védekezés.

Szúnyoggyérítési munkálatok

2022-ben mind az erdőterületek, mind a lakóövezetek környezetében történtek az Önkormányzat megbízásából szúnyoggyérítési munkálatok, amelyek során földi járműről melegkődös technológiával kifejlett szúnyogok elleni kémiai védekezés történt mintegy 2240 ha területet érintve.

Tekintettel arra, hogy az Önkormányzat a szúnyoggyérítéssel kapcsolatosan is kiemelt figyelmet kíván fordítani a környezettudatos technológiák alkalmazására, így 2021. évben felmértük a XVIII. kerület biológiai szúnyoggyérítési lehetőségeit.

Magyarországon kb. ötvenféle őshonos és háromféle új, inváziós csípőszúnyog faj ismert. A hatékony biológiai kezelések kivitelezéséhez, a kémiai és biológiai védekezés összehangolásához, integrálásához elengedhetetlen a gyérítendő fajok előfordulási viszonyainak területi és időbeli ismerete, különös tekintettel az esetlegesen behurcolt invazív fajokra.

A vizsgálatok kiterjedtek az állandó (tavak), valamint az átmeneti (mikro tenyészőhelyek) előfordulási helyek vizsgálatára.

A felmérésből kiderült, hogy a terület két nagyobb tava, a Brenner János parkban található Büdi-tó, valamint a Balázs-tó, mint a csípőszúnyogok tenyészőhelye, a tavaszi-nyári időszakban biológiai módszerekkel jól kezelhető, biológiai gyérítésre javasoltak.

A nagy kiterjedésű lombos, parkos erdők mikro vízgyülemeinek biológiai kezelése azonban nehézkes, a sok apró vízgyülem időbeni felderítése, azok elszórtasága, nehézkes hozzáférhetősége és a bennük lévő lárvák fejlődésének jelentős különbözősége miatt, így ezeken a területeken a kifejlett szúnyogok elleni kémiai védekezési módszerek sajnos teljesen nem mellőzhetőek, azonban a következő évtől a felmérés tapasztalatai alapján a kémiai szúnyoggyérítés mellett az Önkormányzat fokozatosan egyre nagyobb teret kíván szálni a megelőzési célú biológiai gyérítési munkálatok alkalmazásának.

2022-ben a nyáron tapasztalható aszályos időjárás következtében területünkben csak júniusban volt szükség szúnyoggyérítési munkálatokra mind kémiai, mind biológiai úton.

Környezetvédelmi, szemléletformáló pályázatok

A környezettudatosság érdekében minden évben megrendezésre kerülő, a kerületi lakosságot, intézményeket, civil szervezeteket megmozgató szemléletformáló programok, pályázatok közül 2022-ben az egynyári növényosztás, az esővízgyűjtő-tartályok osztása, a minden évben folyamatos tevékenységként megjelenő lombzsák-osztás, a házi komposztálás pályázat kiírása és osztása történt meg, továbbá faültetési pályázatunk, az „Ültess fát területünknek” program is sikeresen zajlott le.

„Szébb virágosabb területünkért” pályázat

2020-ban a koronavírus miatt fennálló országos járványügyi helyzetre való tekintettel a virágosítás nem kerülhetett megrendezésre, azonban a 2022. évben ez az akadály elhárult, így több mint 2500 beérkezett pályázat alapján az osztás öt napos eseményként zajlott le.

A tavalyi évben először osztottunk a virágokkal egy időben fűszernövényeket is a pályázók részére, melyet nagy örömmel fogadtak.

Pályázni az alábbi kategóriákban lehetett:

- 1.) Társasház / Lakópark / Lakótelep **előkertjének** kialakítása, virágosítása, tisztasága
- 2.) Társasház / Lakópark / Lakótelep **erkélyének, ablakának** virággal való díszítése
- 3.) Családi ház **előtti közterület, előkert** kialakítása, virágosítása, tisztasága
- 4.) Intézmény udvarának, kertjének kialakítása, virágosítása, tisztasága

„Házi komposztálás” pályázat

2022-ben is meghirdettük a „Házi komposztálás” pályázatunkat, amely a kertés ingatlannal rendelkező lakók zöldhulladékkal kapcsolatos teendőit hivatott elősegíteni. A pályázat során mintegy 1000 pályázat érkezett, amelyben a lakók 30 %-a fa komposztálót, 70 %-a pedig műanyag komposztálót igényelt. A komposztálók átadása ősszel történt, így az év végén lehullott levelek helyi hasznosítása már ezek segítségével is megvalósulhatott.

„Házi Esővízgyűjtés” pályázat

A pályázat immár harmadik alkalommal került meghirdetésre a kerületben lakók részére. A pályázat célja, hogy az öntözésre a lakók az ivóvíz helyett lehetőleg esővizet használjanak, így csökkenthető a környezet terhelése. Az esővíz megfelelő gyűjtésével, tárolásával és felhasználásával hozzájárulhatunk környezetünk védelméhez. A kerületi lakók körében továbbra is rendkívül népszerű ez a pályázat, a tavalyi évben 800 db 210 literes műanyag esővízgyűjtő tartály került kiosztásra.

Lombzsákok biztosítása

Folytatva az előző évek programját a kerületi családi házas ingatlanok tulajdonosai részére ingatlanonként 5 db lombzsákot biztosít az Önkormányzat. 2016-tól kezdve az EU-s irányelveknek megfelelően biológiailag lebomló zsákok kerültek forgalomba.

„Ültess fát kerületünknek!” pályázat

2022-ben is meghirdettük az „Ültess fát kerületünknek!” pályázatot a kerület lakói és intézményei részére. A pályázók az ingatlanuk előtti közterületre és az intézményi udvarokra igényelhettek facsemetét. Az igénylőnek vállalnia kell, hogy az elültetett facsemetét szakszerűen ápolja. 2022-ben összesen mintegy 190 db pályázat érkezett, a pályázatok feldolgozását és a helyszínek lakossággal történő egyenkénti egyeztetését követően több, mint 300 db fa került kiültetésre. A fák elültetését a Városgazda XVIII. kerület Nonprofit Zrt. végezte el.

Nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy ne csak a hagyományos, papíralapú jelentkezést lehessen igénybe venni, hanem az elektronikus lehetőségeket is kihasználjuk, hozzájárulva ezzel környezetünk védelméhez. A 2022. évben már nem csak az egynyári növényosztás során alkalmaztuk az online jelentkezési lehetőséget, hanem az esővízgyűjtő tartályok és a komposztálóládák esetében is az elektronikus pályáztatást részesítettük előnyben.

„Állatbarát kiskert” pályázat – Intézmények részére

2022-ben első alkalommal került meghirdetésre az „Állatbarát kiskert” pályázat.

Önkormányzatunk fontosnak tartja, hogy a felnövő generációk minél előbb megismerkedjenek a minket körülvevő élővilággal, ennek érdekében meghirdetjük a nevelési intézményeink részére az Állatbarát kiskert elnevezésű pályázatot. A pályázat fő célja a környezeti nevelés, hogy a gyermekeket ösztönözzük az élővilág és környezetünk védelmére.

A pályázatra XVIII. kerületi nevelési intézmények (bölcsődék, óvodák, iskolák) jelentkezhetnek. A pályázóknak vállalniuk kell, hogy a kiosztott eszközöket 2 évig rendeltetésszerűen használják, amit a Környezetvédelmi Osztály munkatársai ellenőrizhetnek.

A nyerteseknek ajándécsomagokat állítottunk össze, ami többféle madáretetőből, madáreleségből, itatóból, békavárból, plüssökből állt a gyermekek részére.

2022-ben 7 db intézmény jelentkezett felhívásunkra.

Nyertes intézmények:

1. OVI Német Nemzetiségi Alapítványi Óvoda
2. Bababirodalom Bölcsőde és Szolgáltató Központ
3. Csibekas Bölcsőde
4. Bambi Bölcsőde
5. BP18 Egyesített Óvoda PSZL Lurkó-liget Tagóvoda
6. Fecskefészek Bölcsőde
7. BP18 Egyesített Óvoda Pestszentimrei Napsugár Tagóvodája

Az ünnepélyes díjátadóra 2022. október 20-án került sor, ahol Polgármester Úr adta át az ajándécsomagokat.

Országos programok

„Magyarország legszebb konyhakertjei” program

2022-ben kilencedik alkalommal csatlakoztunk az országos programhoz, amelynek keretében kerületünk lakói közül idén tízen nyújtottak be pályázatot.

Kerületünk idén újra részt vett az országos környezetszépítő versenyen, amely során a szakmai zsűri személyesen tekintette meg kerületünket. Pályázatunkat a lebonyolító Szponzori díjban részesítette.

Hazai és nemzetközi környezetvédelmi pályázatokon való részvétel

A LIFE in 'RUNOFF' projektben a 2022. évben a partnerség sikeresen megállapodott a szükséges szakmai irányvonalban, keretrendszerben. Ennek köszönhetően a csapadékvíz elvezetés, illetve a lehulló csapadék helyben történő hasznosítása (vízhiányos, szárazabb időszakok esetében) kérdésének megoldása céljából két demonstrációs beavatkozás került betervezésre a XVIII. kerületben. Az Önkormányzat elsőként egy kavicsgyepes parkoló kialakítását tervezi a kerület egyik frekventált, kedvelt lakótelepi városrészén, a Szent Lőrinc-telepen. A másik helyszín a kerület egyik mélyfekvésű területe. A kiválasztott Kolbányi Géza utca egyirányban lejt, ezért a csapadékvíz felfogására és elszikkasztására alkalmas szikkasztókat tervezünk az utca közepe táján kialakítani az arra alkalmas közterületen, ahol a lejtés mérséklődik. A felső szakaszon pedig a megkötés, eróziós bázis csökkentése lenne a cél várhatóan 1-2 útszéli esőkert telepítésével. A két beavatkozás tekintetében 2022. év végén kiválasztásra került a tervező cég és megindult a kiviteli tervek készítése.

A Horizont 2020 – 'Upsurge' elnevezésű projekt keretében a 2022. évben meghatározásra kerültek a fő teljesítménymutatók a természetalapú megoldások vonatkozásában, illetve feltárássra kerültek a kerületi természeti problémák a klímaváltozás fényében. Így a projekt keretében a kerületben több demonstrációs beavatkozás is várható a jövőben. Az Önkormányzat többek között tervezi egy kavicsgyepes parkoló kialakítását a Margó Tivadar utca 116. szám alatt, a Tomory Lajos Múzeum előtt. Ezen felül a Szálfa utca, Oszkó utca és Kettős-Körös utca közötti szakaszán, az úttest mindkét oldalán fás árok kialakítása lenne a cél. Létesülne továbbá egy körülbelül 10 m²-es esőkert a Margó Tivadar utca 116. szám alatt található Tomory Lajos Múzeum kertjében, annak érdekében, hogy a Bókay-kert felől érkező hirtelen lezúduló csapadékvizet a terület megfelelően elnyelje, valamint kialakításra kerül még 25 közterületi és 25 lakossági esőkert is, de ezek pontos helyszíne még nem került meghatározásra. A projekt keretében a Zsebők Zoltán Szakrendelőn zöldfal kerül kialakításra. A beavatkozás tekintetében 2022. év végén kiválasztásra került a tervező cég és megindult a tervek készítése.

Az Önkormányzat a korábbi évekhez hasonlóan a 2022. évben is számos környezetvédelmi témájú pályázatot, kérelmet nyújtott be.

- Az egyik ilyen a „100 Klímasemleges város 2030-ig” elnevezésű programhoz való csatlakozás volt, amely sajnos nem részesült pozitív elbírálásban. Bár a kerület külön nem került be a programba, Budapest Főváros részt vesz abban.
- Pályázatot nyújtottunk be az Éghajlatvédelmi Szövetség és a Magyar Természetvédők Szövetsége felé, az önkormányzati épületeket érő, rövid idő alatt lezúduló, nagy mennyiségű csapadékvíz kezelése témájában. A pályázatban a következő helyszínek kerültek megjelölésre:

1. Vilmos Endre Sportcentrum sportsarnokának csapadékvíz-elvezetése
2. Dohnányi Ernő Zeneiskola (Új Tündérvilla Étterem melletti épület) csapadékvíz-elvezetése
3. Brassó Utcai Általános Iskola csapadékvíz-szikkasztási problémáinak kezelése.

A pályázat jelenleg elbírálás alatt van, de pozitív döntés esetén a Wavin Hungary Kft.

termékeiből kiépítésre kerülhet egy esővíztározó vagy szikkasztó, a fenti területek egyikén, a zöldterület megtartása mellett.

- Nemzetközi partnerséggel SpRiNg – „Super Regenerative Neighborhoods” elnevezésű pályázatot nyújtottunk be, az éghajlatváltozással szembeni ellenállóképesség növelése Közép-Európában célkitűzésre reagálva. A projekt célja volt, hogy a projektben résztvevő városrészek (4 különböző európai országból) lehetővé tegyék a regeneratív átalakulást. A projektben javasolt regeneratív átalakulás alulról felfelé építkező megközelítéssel kezdődik, amely olyan megoldásokat tervez és mutat be, amelyek a helyi lakosok számára is megfelelőek lennének (vízhasználat-csökkentés, természet alapú zöldítés a vízvisszatartás érdekében, fenntartható közlekedés). Az Önkormányzat ezen projektje sajnos nem nyert.
- Az Önkormányzat Madárbarát település pályázatot is benyújtott, amelynek nyertesei részére 1 millió forint állt rendelkezésre, amelyet madárvédelmi, természetvédelmi eszközök formájában kap meg, a támogatás része továbbá 1 db Madárbarát mintakert tanösvény is, Önkormányzatunk azonban sajnos nem nyert a pályázaton.

Méhlegelő kialakítása

2022-ben Önkormányzatunk kísérleti jelleggel több mintaterületet jelölt ki a XVIII. kerületben méhlegelő kialakítása céljából.

A gyepek helyett vadvirágos rét kialakítása volt a célunk.

Intenzív, évenként szokásos 5-7 alkalommal történő teljes lekaszás helyett ezeken a területeken 1-3 kaszálást végzünk.

Előnyei:

- Élő- és táplálkozó hely a rovarvilág számára, melyek egyúttal az énekesmadarak számára jelentenek táplálékot.
- A magasabbra engedett gyepek több harmatot, vizet kötnek meg, ezáltal pozitívan hatnak a talajvízháztartásra, az ilyen felületek kevésbé száradnak ki aszályos időszakban.
- A lekaszált gyepek komposzt alapanyagként, fák és cserjék alatti talajtakaróként, illetve takarmányként kerülhet újrahasznosításra.

Fontos figyelemmel lenni arra, hogy – különösen a kezdeti időszakban – ez a kezelés nem jár tetszetős eredménnyel; az okokat nem ismerve a városi lakosság akár a „nemtörődömség”, „elhanyagolás” vagy akár az „igénytelenség” vádjával is illetheti a parkfenntartókat, így ezeket az átmeneti időszakokat a lakosság felé tájékoztatók kihelyezésével, kapcsolattartás formájában át kell hidalni. Egy igazán szép képet mutató, tarka virágos, diverz élővilágú rét kialakítása lassú, több éves folyamat.

Hol lehetnek a méhlegelő?

Parkhasználati szempontból kevésbé frekvenciált helyeket igyekeztünk választani, ahol a kaszálás hiányában felnövő (sokaknak talán „gazosnak” tűnő) terület a parki látványt, az ott kikapcsolódni vágyókat nem zavarja, és a „méhlegelőre” csábítandó beporzó fajokat sem zavarja az emberi jelenlét.

Mintaterületek:

2022. március 2-án az alábbi területeket jelöltük ki méhlegelő mintaterületek létesítése céljából:

1. Alpár utca – Ajtony utca által határolt zöldterület: 25 m x 40 m lett kijelölve.
2. Brenner-parkban: 4 m sugarú kör kerül kialakításra.
3. Közdülő - Ipacsfa - Tövishát utca között: 5 m x 50 m lett kijelölve.
4. 2022. március 29-én a Hét vezér téren került kijelölésre helyszín.

5. Szemere téren került kijelölésre helyszín.
6. Fedezék utca buszfordulónál.

A területeken a magvetést a Városgazda XVIII. kerület Nonprofit Zrt. munkatársai végezték.

A tavalyi évben kialakult extrém száraz, aszályos időjárás sajnálatos módon megakadályozta, hogy az elvetett növények nagy része virágba boruljon, így összességében a projekt nem hozta a várt és remélt eredményt, de a „negatív” tapasztalatból is hasznot húzunk, a következő években a feltárt hibák átgondolásával, kiküszöbölésével tudunk ismét nekifutni a méhlegelők kialakításának.

Sütőolaj gyűjtőpontok létesítése

2022-ben elkezdtük a CseppetSem! programhoz való csatlakozásunk előkészítését és megszervezését.

Több egyeztetést folytattunk a témában, melyek alapján az alábbi területek kerültek kijelölésre.

Telephely(ek) neve	Címe
Pestszentimre Ügyfélszolgálat	1188 Budapest, Nemes utca 16.
Béke téri Egészségügyi Szolgáltató Kft.	1182 Budapest, Üllői út 761.
BP18 Egyesített Óvoda Kerekerdő Tagóvoda	1183 Budapest, Attila utca 9.
BP18 Egyesített Óvoda	1181 Budapest, Kondor Béla sétány 2.
BP18 Egyesített Óvoda Gyöngyszem Tagóvoda	1188 Budapest, Vezér utca 46
BP18 Egyesített Óvoda Zöldliget Tagóvoda	1188 Budapest, Ady Endre utca 127.
Gerely utcai sportpálya	1183 Budapest, Gerely utca 1-3.
Kandó Téri Általános Iskola	1182 Budapest, Kandó tér 1.
Karinthy Frigyes Gimnázium parkolója (a Könyvtár felé)	1183 Budapest, 47.444442, 19.182979; Thököly út 7.

A programban való részvétel egyik előnye, hogy a hasznosítást szervező Biotrans Kft. vállalja, hogy évente egy alkalommal a gyűjtőponton összegyűlt minden hasznos kg után 25,- Ft visszatérítést fizet valamely Önkormányzat által kijelölt egyesületnek, alapítványnak, vagy az Önkormányzat elkülönített környezetvédelmi alapjába.

Például: Ha a kijelölt gyűjtőpont egy óvoda udvarán található, akkor lehet az óvoda alapítványa a kedvezményezett: ezzel a közösség is jobban ösztönözhető arra, hogy a gyűjtőket használni kezdje, és az alapítványok, egyesületek saját céljaikra fordíthatják az így befolyt bevételt.

A rendszer további előnye, hogy a használt sütőolajat és sütőzsiradékot – több más rendszerrel ellentétben – nem önteni kell a gyűjtőedénybe, hanem eredeti csomagolásában, jól záródó mosószeres/öblítős flakonban kell behelyezni. A gyűjtők matricáján megtalálható minden tudnivaló a helyes használatukról.

A cseppmentes leadási rendszer előnye miatt a befogadó intézmények kevésbé tartanak attól, hogy az anyag beszennyezi a gyűjtő környezetét, kiömlés veszély gyakorlatilag nincs.

Mindemellett a rendszer előnye, hogy a hulladékot a gyűjtő cseréjével szállítják el az egyszerű ürítés helyett: a gyűjtőpontra minden alkalommal tisztított és fertőtlenített, új gyűjtő kerül.

A programhoz való csatlakozásunk jogi előkészítése és egyeztetése zajlik jelenleg. Amennyiben az adminisztráció lezárul, a tavaszi időszakban kitelepítésre kerülhetnek a gyűjtők.

A XVIII. kerületben az alábbi helyeken lehet jelenleg leadni használt sütőolajat:

- Spar áruház parkolója - 1187 Budapest, Alacska út 3.
- Kastélydombi Általános Iskola - 1188 Budapest, Nemes utca 56.-60.
- MOL Budapest 12410. - 1185 Budapest, Üllői út 661.
- MOL Budapest 11451 - 1185 Budapest, Üllői út 738.
- ALDI Étolaj Box Budapest Cziffra György utca - 1186 Budapest, Cziffra György utca 7.
- BKM FKF Jegenye fasori lakossági szelektív hulladékgyűjtő udvar - 1184 Budapest, Jegenye fasor 15.
- BKM FKF Besence utcai lakossági szelektív hulladékgyűjtő udvar - 1181 Budapest, Besence utca 1/a.

Erdő területek fenntartása

2021. első negyedévében az Önkormányzat vezetősége tárgyalást kezdeményezett a Pilisi Parkerdő Zrt.-vel a kezelésükben lévő erdőterületek fenntartásának módjáról, feltételrendszeréről, az ezzel összefüggésben megvalósítható konkrét projektekről, a szakmai együttműködési lehetőségekről. Ennek eredményeként az Önkormányzat és a Pilisi Parkerdő Zrt. öt évre szóló támogatási szerződést kötött a Magyar Állam tulajdonát képező, erdő művelési ágú, 0156088 helyrajzi számú ingatlan mintegy 10 hektár területű erdőrészletében városierdő szemléletű erdőgazdálkodási munkálatok végzésére.

A 2021-2022. évi munkálatok során az Erdészeti elvégezte a különleges természeti vagy esztétikai értéket képező faegyedek felkutatását, hagyásfaként történő kijelölését; madárfészkek, egyéb természeti értékek felkutatását, azok térségében nyugalmi/madárvédelmi zónák kialakítását; esetleg értékes, a biodiverzitás szempontjából fontos holtfa felkutatását, megőrzését, a pusztuló facsoportok és különlegesebb értéket nem képviselő helyszíneken lécek kijelölését, a lakossági tájékoztatás érdekében szakmai háttéranyagot készített és tájékoztatótáblákat helyezett ki.

2022. évben az Önkormányzat újabb erdőrészleteket vont be a „városierdő” szemléletű erdőkezelésbe, így a 0156088 helyrajzi számú erdőterület újabb mintegy 2 hektárnyi alrészletén kezdődik meg az erdőszerkezet átalakítása, amely elősegíti a vegyes korosztály-összetétel kialakulását, a biodiverzitás fokozását és az erdőterület felkészítését a klímaváltozás várható negatív hatásaira.

Erdőgondnokság

Célja a Budapest Főváros XVIII. kerületének közigazgatási határain belül elhelyezkedő erdők, mint különös jelentőségű természeti területek rendjének és tisztaságának védelme, azok rendjét megbontó jogsértések hatékony megelőzése, az Önkormányzat erdőgazdálkodási feladatainak hatékony ellátása, továbbá a kerületi erdőterületek rekreációs fejlesztése, az erdő közjóléti funkciójának erősítése, gondoskodik továbbá a lakossági bejelentések alapján kihelyezett élve fogó rókacsapdák kihelyezéséről, sikeres befogás esetén intézkedik a befogott róka szakszerű elszállításáról.

Fontos, hogy az erdőkbe látogató természetjárók tiszta, mások által hátrahagyott hulladék nélkül tudjanak az erdőkben kikapcsolódni, amelyhez az erdészek kitartó munkája mellett elengedhetetlen a lakosság együttműködése, környezettudatossága.

Zajvédelem

Kerületünk zajhelyzete összetett, nehéz kérdés, ugyanis lakó-, intézményi, ipari- és gazdasági jellegű területrészek egyaránt megtalálhatóak. A kerület lakosságát és környezetét a közlekedésből (közúti, vasúti és légi forgalom), a termelő-, építő- és a szórakoztató ipari tevékenységekből eredő zajterhelés éri.

A kerület területén számos közúti főközlekedési útvonal, vasút és légi folyosó halad keresztül. Igen jelentős a kerületet érintő, Budapest belső kerületei felé tartó átmenő forgalom nagysága. Külön problémát jelent a Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér közelsége, amely miatt a fel- és leszálló repülőgépek a térségben a talajfelszín közelében haladnak.

Kiemelt figyelmet érdemel, hogy számos helyen a különböző zajszennyezési formák egyszerre vannak jelen.

Jelentősen befolyásolja a közúti forgalom zajkibocsátását az út burkolata, a felület minősége, ezért a hibás, egyenetlen útfelületen zajló forgalom zajkibocsátásában meghatározó szerepet játszik. Ebből kifolyólag az útburkolatok minőségét a zajkibocsátás csökkentése érdekében folyamatosan ellenőrizni és karbantartani szükséges. 2022-ben Önkormányzatunk finanszírozásában közel 1,3 km útest felülete újult meg.

A környezeti zaj értékeléséről és kezeléséről szóló 280/2004. (X. 20.) Kormányrendelet előírásai alapján a Budapest Airport 2022. elején felülvizsgálta a Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér korábbi stratégiai zajtérképét. A vonatkozó szabályozás alapján az új zajtérképek elkészítéséhez a 2021-ben megvalósult légiforgalmi adatokat kellett alapul venni. A teljes dokumentáció az alábbi <https://www.bud.hu/articles/show/1572> honlapon érhető el.

A Budapest Airport Zrt. kiemelt figyelmet fordít a környéken élők életminőségére. A vállalat finanszírozásával a 2016. óta futó zajvédelmi programot 2022. szeptemberétől a korábbinál kétszer nagyobb területen teszi elérhetővé a Budapest Airport Szomszédjait Alapítvány, összesen 1,2 milliárd forint összegben. A program során kerületünk azon lakosainak, akik a Repülőtér működése által okozott zajhatásoknak jelentős mértékben vannak kitéve, lehetőségük nyílik, hogy a program keretein belül a meglévő nyílászárók és redőnytokok utólagos hangszigetelését, az ablakok cseréjét, továbbá hangszigetelt szellőztető berendezés beszerelését igényeljék. A programról a lakosság a <https://zajvedelem.bud.hu/> honlapon keresztül kaphat bővebb felvilágosítást.

Levegőtisztaság-védelem

Budapest, XVIII. kerület a légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X.7.) KvVM rendelet alapján a "Budapest és környéke" légszennyezettségi agglomerációba tartozik.

A vizsgált terület levegőminőségének jellemzése csak tágabb keretek között lehetséges, ugyanis a levegőminőség alakulását öszvárosi és regionális – esetenként határokon átnyúló – tényezők határozzák meg. A levegő tisztasága a különböző emissziók (szennyezőanyag kibocsátások) mellett nagyban függ a mindenkor meteorológiai viszonyoktól is. A kerületben a Gilice téren található automata mérőállomás. A mérőállomás adatai nyilvánosak, és az alábbi linken elérhetőek. <https://legszenyezettség.met.hu/levegominoseg/meresi-adatok/automata-merohalozat/39/Budapest%20Gilice%20t%C3%A9r>

2022. január 1-től 2022. december 14-ig a szennyező komponensek tekintetében megfigyelhető, hogy határérték túllépés csupán két alkalommal történt, szállópor (PM₁₀) tekintetében. 2022. január 13-án 52 µg/m³ és 2022. november 12-én 51 µg/m³ mért az automata mérőállomás, a határérték a PM₁₀ esetében 50 µg/m³. Összességében az adatok alapján megállapítható, hogy a kerület levegőminősége megfelelő.

Általánosságban tehát elmondható, hogy a kerületben (ahogyan az egész fővárosban) a mérési

eredmények alapján az esetenként megnövekvő nitrogén-dioxid (NO₂) és a szálló por (PM₁₀) koncentráció jelent levegőtisztasági problémát. A nitrogén-oxidok (NO_x) kibocsátásának egyik felét a közlekedés, míg másik felét a helyhez kötött források eredményezik: az ipari kibocsátás részaránya mintegy 25 %, ugyanakkor a lakossági földgázfelhasználás is gyakorlatilag ezzel azonos mértékű nitrogén-oxidokat termel.

A fővárosi szálló por (PM₁₀) szintjének az őszi-téli időszakban mintegy egyharmada származhat a háztartási eredetű szilárd, leginkább fatüzelésből, míg a közlekedés hozzájárulása mintegy 40 %-ot eredményez. Az elmúlt évtizedekben – az országos és az európai trenddel összhangban – nagymértékben csökkent a korábban jelentős mennyiségben Budapesten kibocsátott ipari eredetű légszennyező anyagok (kén-dioxid, szén-monoxid, nitrogén-oxidok és szilárdanyag részecskék) mennyisége.

A Levegőtisztaság-védelmi Információs Rendszer (LAIR) adatai alapján elmondható, hogy a kerületben budapesti viszonylatban jelentős helyhez kötött légszennyező forrás a Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér (RÜK Kft., lefejtő) és a Kispesti Erőmű.

Mozgó forrásokat tekintve a gépjárművek szén-monoxid, nitrogén-oxid és szálló por emisszióját kell megemlíteni. A kerület legforgalmasabb útjai az Üllői út, a Ferihegyi repülőtérre vezető út, a Czifra György utca, a Petőfi utca, Haladás utca vonala, a Nagykörösi út, a Nemes utca, Királyhágó út vonala.

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 48. § (5) bekezdésében foglaltak alapján az avar és kerti hulladék égetésére vonatkozó szabályok témakörében kerületi rendelet nem alkotható, tekintettel arra, hogy a téma szabályozása Budapesten a Fővárosi Közgyűlés hatáskörébe tartozik.

A fenti felhatalmazással élve a Fővárosi Közgyűlés megalkotta a *Budapest Főváros szmogriadó-tervéről szóló 69/2008. (XII.10.) Főv. Kgy. rendeletet*, amely teljeskörűen szabályozza a főváros vonatkozásában az avar és kerti hulladék égetésének rendjét, miszerint ezen tevékenység Budapest közigazgatási területén tilos.

Az avar és kerti hulladék tekintetében Budapest Főváros közigazgatási területén az ingatlan tulajdonosoknak, használóknak elsősorban komposztálniuk kell, másodsorban a háztartási hulladéktól elkülönítetten a BKM Budapesti Közművek Nonprofit Zrt., az FKF Hulladékgazdálkodási Divíziója és az FKF Köztisztasági Divíziója által forgalmazott, erre a célra szolgáló zsákban kell gyűjteni a zöldhulladékot, amelyet a közszolgáltató elszállít.

Az Önkormányzat minden évben lakossági pályázat keretében népszerűsíti és támogatja a házi komposztálás környezettudatos intézményét, a 2022. évben műanyag és fa alapanyagú komposztálóládákat bocsátottunk a lakosság rendelkezésére.

Budapest közigazgatási területén a zöldhulladék elszállítását a Fővárosi Önkormányzat kizárólagos irányítása mellett a BKM Nonprofit Zrt., FKF Divízió, mint a kötelező hulladékszállítási közszolgáltatásért felelős szervezet végzi. Az Önkormányzat az elmúlt évekhez hasonlóan 2022-ben is a lakosság részére ingyenesen biztosított zöldhulladék-gyűjtő lombzsákokkal igyekezett a lakosság zöldhulladékának jogszerű kezelését elősegíteni. Az elmúlt években folyamatosan növekvő igény van a lakosság részéről a gyűjtőzsákokra vonatkozóan, így a tavalyi évben összesen 50.000 db zsákot rendeltünk a BKM Nonprofit Zrt.-től, és osztottunk ki a lakosság részére.

Egyéb, hatósági kérdéskört tekintve levegő-tisztaságvédelmi intézkedést igénylő ügyekben Budapest Főváros Kormányhivatal XVIII. kerületi Hivatala, valamint a Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya rendelkezik hatáskörrel és illetékességgel.

A kerület területén feltárt környezetszennyezések kivizsgálása, monitoringozása

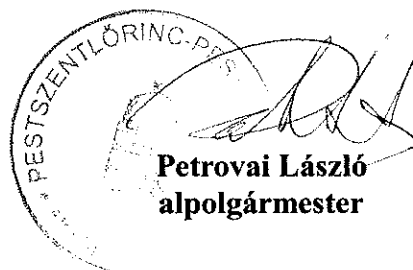
2022. évben az alábbi, földtani közeget és felszín alatti víztestet érintő szennyezettség-vizsgálati, műszaki beavatkozási, valamint környezetvédelmi monitoring tevékenységek zajlanak a kerület egyes területein:

Érintett terület	Indokolás és kötelezett
Ipacsfa utca 19. szám (140018/3 hrsz.) alatti ingatlan	Az ingatlanon elhelyezett, ún. Cséry-feltöltésből eredeztethetően a vonatkozó jogszabályok szerinti szennyezettségi határértéket meghaladó mértékű szennyezett talajvíztest 601 db ingatlant érint. A beavatkozás végzésére és beavatkozás alatti kármentesítési monitoring végzésére a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. és Budapest Főváros Önkormányzata a kötelezett. Folyamatban.
<i>Szennyezőanyag jellege a Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Bányafelügyeleti Főosztály adatszolgáltatása alapján: általános vízkémiai paraméterek (ÁVK), fém és félfém komponensek, alifás szénhidrogének, benzol, toluol, etil-benzol, xilolok és egyéb alkil-benzolok, policiklusos aromás szénhidrogén, illékony halogénezett alifás, és aromás szénhidrogén komponensek, egyes szerves és egyéb vegyületek.</i>	
Ipacsfa utca 14. szám (140018/2 hrsz.) alatti ingatlan	A Cséry-teleppel határos, 140018/2 hrsz. alatti ingatlan területén feltárt szennyezettség nyomán a beavatkozás végzésére és beavatkozás alatti kármentesítési monitoring végzésére a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. és Budapest Főváros Önkormányzata a kötelezett. Folyamatban.
<i>Szennyezőanyag jellege a Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Bányafelügyeleti Főosztály adatszolgáltatása alapján: egyes általános vízkémiai paraméterek (ÁVK), továbbá alifás szénhidrogének, egyes fémek és félfémek, valamint benzol, toluol, etil-benzol, xilolok és egyéb alkilbenzolok (BTEX), illetve policiklikus aromás szénhidrogén (PAH) komponensek.</i>	
Hengersor utca 38. szám (151818/2 hrsz.) alatti ingatlan	Budapest XVIII. kerület, Hengersor utca 38. szám (151818/2 hrsz.) alatti ingatlan területén feltárt szennyezettség kármentesítésére és kármentesítési monitoring végzésére az ISO DUNAFERR Dunai Vasmű Zrt. a kötelezett. Folyamatban.
<i>Szennyezőanyag jellege a Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Bányafelügyeleti Főosztály adatszolgáltatása alapján: alifás szénhidrogének, egyes általános vízkémiai paraméterek (ÁVK), valamint egyes policiklusos aromás szénhidrogén (PAH) komponensek.</i>	
Szent László 2. szám alatti egykori pakura tavak és környezetében lévő ingatlanok: 155964/18, 155964/23-155964/25, 157654/7, 157654/12 és 157739 hrsz.	A szennyezettséggel érintett ingatlanok területének kármentesítése során a felszín alatti víz tekintetében a kármentesítési monitoring tevékenység folytatására az IMMOCHAN MAGYARORSZÁG Ingatlan-üzemeltető és Bérbeadó Kft. (jelenlegi neve: Ceetrus Hungary Kft.) a kötelezett. Folyamatban.

Érintett terület	Indokolás és kötelezett
<p><i>Szennyezőanyag jellege a Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Bányafelügyeleti Főosztály adatszolgáltatása alapján: alifás szénhidrogének, valamint egyes policiklikus aromás szénhidrogének (PAH) és általános vízkémiai komponensek (ÁVK).</i></p>	
<p>Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér területén a veszélyes hulladéktároló vasbeton medence (a továbbiakban: kazetta) elhelyezkedésével érintett 156743 hrsz. alatti, valamint az azzal szomszédos 156742 és 156744 hrsz. alatti ingatlanok</p>	<p>A kazetta környezetében feltárt talajvíz szennyezettség kármentesítése során a kármentesítési monitoring tevékenység folytatására a Budapest Airport Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér Üzemeltető Zrt. a kötelezett.</p>
<p><i>Szennyezőanyag jellege a Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Bányafelügyeleti Főosztály adatszolgáltatása alapján: alifás szénhidrogének, benzol, toluol, etil-benzol, xilolok és egyéb alkilbenzolok, valamint egyes általános vízkémiai paraméterek, policiklikus aromás szénhidrogének, halogénezett alifás és aromás szénhidrogének, illetve fém és félfém komponensek.</i></p>	
<p>156717; 156718; 156719; 156720 hrsz. alatti ingatlanok, Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér 1. számú üzemanyagtelepének területe</p>	<p>A földtani közeg és felszín alatti víz tekintetében beavatkozás elvégzésére és a beavatkozás alatti kármentesítési monitoring végzésére a Malév Magyar Légiközlekedési Zrt. "felszámolás alatt" a kötelezett.</p>
<p><i>Szennyezőanyag jellege a Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Bányafelügyeleti Főosztály adatszolgáltatása alapján: alifás szénhidrogének, valamint egyes BTEX vegyületek (benzol, toluol, etil-benzol és xilolok).</i></p>	
<p>Budapest, XVIII. kerület Thököly út – Nefelejcs utca – Haladás utca által határolt terület – Lőrinci piac és környezete</p>	<p>A felszín alatti víz 2018. évi monitoring adatai alapján tapasztalt megemelkedett szennyezettségi értékek miatt a Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság kivizsgálási eljárást indított. 2020. évben a földtani közeg és a felszín alatti víz állapotvizsgálata megtörtént, az állapotvizsgálati értékelő dokumentáció a hatóság részére benyújtásra került.</p>
<p><i>Szennyezőanyag jellege: TPH (ásványolaj eredetű szénhidrogének), oldott fémek és félfémek, általános vízkémiai paraméterek</i></p>	

Budapest,

2023 FEBR 08.

Petrovai László
 alpolgármester